

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra 20 K Félévre 110 K
 Negyedévre 55 K Egész évre 220 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hető kivételével minden nap
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Debrecen város telepítési politikája

Ilyen voltaképpen nincsen, de lenni kellene. Épen azért kell róla beszélnünk. Voltaképpen birtokpolitikája, de pénzügyi politikája sincs a városnak. Mert az, ami e kérdések körül történik, semmi nem egyéb, mint a **züllés politikája**. Az elzúllott birtokosé, ki ha megszorul, hol egyik, hol másik ingatlanának eladásával enyhít **pillanatnyi** pénzzavarán. Ha így haladunk, megérjük, hogy a színház és városháza kerülnek dobszó alá.

Most, mint lapunkban már több ízben foglalkoztunk vele, a szováti birtok is soron van már, egyike a város legrégebbi birtokainak. Kifejtette cikkezünk azt is, hogy nem szabad üzleti célokra elidegeníteni, hanem a városnak magának kell azt parcellázni saját polgárai számára. Így jól jár a város is és a földre éhes kis ember is. De ezt kívánja a helyes közgazdasági érzék is, mely a szaporodásnak, fejlődésnek, erősödésnek új lehetőségeit kell, hogy megnyissa a földmunkás kis ember előtt. Ez nemzeti megerősödésünk, újja születésünk egyik legnélkülözhetetlenebb feltétele. Ezt kell megérteni mindenkinek, kinek szava van az ország dolgaihoz és közgazdasági életünknek irányításába. És ez az, amit Debrecen város ezidőszerinti vezetősége nem akar és nem tud megérteni.

Mintha elátkozott szigetre vették volna be magukat, hova nem hallatszik el az öntudatra ébredt nemzetnek a kiáltása, követelése és parancsa! Nem látnak és nem hallanak a körülöttük zajló élet hullámzásából semmit s tudatlan konoksággal daraboják szét Debrecen jólétének erőforrásait.

Az ország földhirtokreform előtt van. Ninesellen szegényeiből kell birtokosokat teremteni; vagyontalan polgárainak lába alá földet adnia, hogy senki ne mondhassa: ez a föld mostoha ő hozzá, semmivel nem tartozik neki. És úgy kell ezt a földhirtokreformot megcsinálni, hogy ne a közvetítő és parcellázó bankok szedjék le a tejfét, hanem bírja meg az új tulajdonos a szerzésnek, a vagyonalapításnak a terhét s ne kellessen reményeit vesztve hosszas küszködés után tovább adni.

Ennek mind az ellenkezőjét csinálja Debrecen. Eladja birtokait olyankor, mikor a pénz semmit sem ér. Elvonja a telepítés elől olyankor amikor telepíteni kellene; olyankor, amikor erre a célra az állam és más, erkölcsi kötelességeik tudatára ébredt minden tényezőnek altruista vagyonszevezonásokra kellene telepítési célokból törekednie.

Debrecennek itt vannak a kezében ehhez az eszközök. Birtokain hajdan virágzó községek éltek. Azoknak neveikben élő emléke ébresztgeti a város lelkiismeretét: Feltámadunk, vagy virjainkba omlik a nemzet is, mely nem tudja belső erőt kifejteni!

Meg kell Debrecenben szünnie ennek a könnyelmű s bűnös öncsonkításnak! El kell hallgattatni a dobpergést, mely ősei vagyonszerző bölcseségének áldásos emlékeit s a munkás hajdu vagyoni jólétének és szaporodásának biztosítékait bocsája kőyavetyére.

Ha a város mai előjárósága magától nem teszi ezt, hatalmi szóval kell az avatatlanság rombolását megakadályozni! Kérünk kell ezért a kormányt, hogy **tagadja meg az eladástól az engedélyt** és aztán a főispán kormánybiztosi hivatalban szakértői vezetéssel állítson fel egy **telepítő és parcellázó osztályt**, mely rendszeres terv alapján vezesse Debrecen város birtokain a telepítést.

Egyidejűleg gondoskodni kell azonban arról is, hogy a város adósságainak letörlesztése után fennmaradó tőkepénz és ingatlanok a **közgazdasági életre a legtermékenyebben és a városra a leggyümölcsözőbben miként volna értékesíthető**. Mindenesetre a **községi takarékpénztár** gondolatának felhasználásával. Azonban a célon nem szabad tullan! T. i. az ingatlan eladásoknál határt kell szabni két dolognak. Az egyik az, hogy az eladások **ne nehezítsék meg a jószáglegeltetést**. Ez már sok helyen okozott óriási károkat. És a másik az, hogy a városnak tulajdonában is kell nagy területeket megtartania azért is, mert a városi pénztár számára is **gyümölcsöző bérletrendszer polgárai állandó vagyonszerzésének volt mindenkor biztos és erős forrása**.

TÁVIRATOK

Kész a magyar béke Május 6-án adják át

Budapest, május 3. (N. St. tel. jel.) Versaillesből szikratávirat alapján jelenti a Petit Parisien, hogy a nagykövetség tanácsa elkészítette a Magyarországnak adandó választ. Mint a Havas-ügynökség jelenti, vasárnap készült el a válasz és **május 6-án fogják átadni a magyar delegátusoknak a békeszerződést azzal, hogy 10 nap alatt köteles rá a magyar kormány válaszolni, hogy elfogadja-e?**

Mint a Chicago Tribune versaillesi szikratávirata jelenti, a magyar békeszerződés átadása közvetlen küszöbön áll. A lap értesülései szerint **Magyarország ellenjavaslatát általában nem fogadták el**, azonban a vitás pontokra nézve az entente helyszíni vizsgálatok alapján fog véglegesen dönteni.

Az „Oeure“ párisi lap jelenti, hogy a magyar béke aláírása e hét folyamán várható. **Nem jogosult a tulzott optimista felfogás, hogy a jelenlegi politikai helyzetben a magyar kormány ellenkezés nélkül fogadja el a feltételeket.**

Angol politikus mellettünk.

London, május 3. (Nemz. St. tel. jel.) Montague, az angol fejszóház tagja hosszabb levelet intézett a Times kiadójához, melyben foglalkozik a Norddiff-sajtónak ellene intézett támadásaival azon beszéde miatt, melyet a fejszóházban a magyar kérdésről tartott. Leveleiben így ír a kiváló angol politikus:

— Az a békeszerződés, melyet Magyarországgal kötni akarnak, kíméletlenül és okatlanul sújtja Magyarországot. Én és társaim úgy vélekedünk, hogy **Magyarországot meg kell kímélni Ausztria sorsától**. Nem szabad kitenni Magyarországot a megcsönkítésnek és romlásnak. **Nagy veszedelem lesz abból, ha Magyarországon és Ausztriában felborul a helyzet**. Ezért azonnal revízió alá kell venni a magyar békeszerződést, mert ha a civilizáció Magyarországon és Ausztriában összeomlik, az egész világ megszűnve. A monarchia volt országai közt vámaniót kell létesíteni.

A menekülteket védő szövetség

Hajdu vármegye közönségéhez!

A hún ábrándok ideje lejárt, Magyarország háromnegyed része idegen járom alatt senyved — s a kiutasított és elmenekült magyarság százezrei kifosztva, lerongyolva, éhezve várják a bizonytalan jövőt. Az éhező nem ismer türelmet. Száz-**ezrek jajkiáltása belemarkol a szivekbe**. Részvéttel nem lehet tovább elnyomni száz-**ezrek szenvedését**.

Az intő szót megértette a Felvidéki Liga, a Délvidéki Liga és az Erdélyi Székely-Magyar Szövetség s József királyi herceg magas fővédnöksége, Apponyi Albert gróf, Huszár Károly stb. védnöksége alatt egyesülvén, megalkották a „Menekülteket Védő Szövetség“-et. A szövetség céljainak megvalósításában nem ismer rang és felekezeti különbséget. Csak nyomorgót, csak üldözöttet. Ezeknek sebeit hegeszteti, ezeknek elhelyezést tisztvis becsületadó munkával biztosítani a program és a cél. Megvalósítását előmozdítani kötelessége a megmaradt magyar haza minden becsületese és hű fiának. A letiport lelkeket ismételtlen fölemelni és megbizonyítani nekik, hogy a féktelen düh által vezérelt erőszakos földarabolás azt a lelki kapcsolatot, mely a magyart a magyarhoz fűzi az egész világ minden hatalmassága sem tudja szétszakítani.

Szomjas Gusztáv főispán ur átérzte az ügy nagy fontosságát és azt magáévá téve a legmesszebbmenő erkölcsi és anyagi támogatását helyezte kilátásba.

Hozzátok fordul a Szövetség Hajduságiak, Tölekek vár emberbaráti munkájához segítő kezét, Tölekek, akik az oláh megszállás keserű — hála Istennek, már csak utóízét — még most is érzitek. Segítetek tehát fölszárítani mindnyáján azokat a könnyeket, melyeket a hazaszeretetük eme hős áldozatai nyomorukban hullatni kényszerültek.

Menekülteket Védő Szövetség.

A honszerem és a honfitársi együttérzés erényeit kéri Töled számon, olvasó, és mi hisszük, tudjuk, hogy Te kezdet nyujtod a segílyt kérő kéznek, és erkölcsi, anyagi támogatással egyaránt helyt fogsz állani. Aki a menekülteket nem segíti, az a honi rögtől is elfordul, melyet nemzetünk testéről orvul kiszakítani akarnak. Fel kell őket segílyezni, keblünkre ölelni, és velük összefogózni — és menni, ez a mi kötelességünk.

Az egyesület nemes, nagy céljait külön is figyelmé e ajánljuk a kereskedőknek és a mozgókép-színházaknak. A budapesti és vidéki kereskedők már mindenütt szeretetjegyek árusításával, a mozgókép-színházak pedig e jótékony cél szolgálatába állított előadásaiikkal mezdítják elő az eszme sikerét. Meg vagyunk győződve arról, hogy Debrecen és a Hajduság is méltóan megteszi kötelességét.

— Hegedüs Pál tábornok, katonai körletparancsnok fogadó napjai egyházi és polgári hatóságok és magánegyetek részére: hétfő, szerdán és pénteken délelőlt 11—12 óráig. E meghatározott fogadóidőn kívül Hegedüs tábornok senkit sem fogad.

Közzétették a londoni egyezményt

Hága, május 2. (Nemzeti Sajtó tel. jel.) A londoni egyezmény szövegét, mely 16 cikkelyből és 1 jegyzékből áll. Az első három cikkely arról szól, hogy Olaszország, mint az entente szövetségese, köteles 4 héten belül részt venni a háboruban. Ennek fejében kapja Dél Tirolt (Frentinot), Triestet, Istriát a quarnerói öböllel, néhány sziget kivételével Dalmáciát, Valonát és a mögöttes területet szuverenitással, Ssassavo szigetét, Lybiában azon előjogokat, melyek Törökországot illetik: áldozataikhoz képest kártérítésben részesül. A 16. cikkely biztosítja Olaszországot, hogy a Szent-szék ne interveniálhasson és a béketárgyalásokon se vehessen részt, azonkívül a szövetségesek támogatják Olaszországot a háborúval kapcsolatos tárgyalásokon is.

Véres május Párisban.

Budapest, máj. 3. (Nemz. St. tel. jel.) Berlinből, Londonból, Bernből érkezett jelentések szerint május eiseje ott minden zavar és incidens nélkül telt el. Párisban zavargások voltak. Este tüntető munkások a Boulevard Magentán egy puskaműves üzletét akarták kifosztani, mire a rendőrök a tömeg közé löttek és egy tüntető meghalt, ötvenet letartottak. A zavargás 11 órakor véget ért. Néhány szociálista képviselő közbenjárt a letartottakat szabadon bocsátása érdekében. Zavargás tört ki a Place de Republicon is, ahol a tömeg áttört a rendőrkordont. A szorongatott helyzetben levő rendőrök vagy tiszter sorfűzet adtak, de csak egy tüntető sebesült. Megsérült Blanc Sándor képviselő is. Délután 5 órakor a B u'evard Strassbourgon is zavargás volt, ahol egy tüntető sérült meg a fején. A pályaudvarokon rend volt.

Lloyd Georg beteg

London, május 2. (Nemzeti St. tel. jel.) Lloyd Georg angol miniszterelnök bronchylis következtében megbetegedett és pár napig őrizni kénytelen az ágyat.

Tönkreverték az orosz vörösöket

Versailles, május 2. (Szikratávirat.) Az Echo de Páris jelenti: Május 1-én a lengyel haderők elhatározó győzelmet arattak az orosz bolsevik seregek felett. Az ellentámadás során áttörték a vörösök első vonalát, számos várost elfoglaltak, 50 kilométernyire előretörték, 12.000 foglyot ejleltek, 60 ágyut, 84 gépfegyvert, 160 mozdonyt és 2000 vasuti kocsit zsákmányoltak. A vörösök három elit serege teljesen megsemmisült és rendetlen futásban menekül. Az ukrán vörös csapatok átpártoltak a lengyelekhez. Az orosz vörös főhadiszállás jelentése maga is beösméri Sironno város elfoglalását.

(Ugyancsak szikratávirat jelenti, hogy Petrogradot Lenin 50-ik születésnapja alkalmából Leningradnak nevezték el. Pont esztendeje is Lenin-utnak nevezték el a debreceni Piacut.)

London, május 2. Ma, a lengyelek nagy nemzeti ünnepén vonultak be a lengyel csapatok Kievbe. Az ukrán parasztság fölkeiése Ukrainában egyre terjed és kezd szervezett formát ölteni.

Tüzérműmesterek és fegyvermesterek felvétele. Az 1898—1895 évben született s a mosti folyamatban lévő alkalmassági vizsgálaton már eddig alkalmasnak osztályozott vagy később alkalmasnak osztályozandó egyének közül azok, akik tüzérműmesterei vagy fegyvermesterei képesítést igazolni tudják, amennyiben a nevükre szóló behívójegy kikézbeseése előtt bevonulásra önként jelentkeznek, a Budapesten levő központi tüzérszertárhoz, illetve a központi fegyvertárhoz fognak beosztatni. — Azok a tüzérműmesterei és fegyvermesterei képesítéssel bíró egyének, akik nem tartoznak a fenti születésű évfolyambeliekhez s a 42 életévüket még nem töltötték be, a tartózkodási hely járási főszolgabírója által kiállított belépési (erkölcsi) bizonyítvány felmutatása mellett önként beléphetnek s az 1. pontban említett intézetekhez fognak szolgálattételre beosztatni.

HIREK

Hát Gáspár Géza is!

Ő is letette a szótöbbséges vizsgát: igazolta az orvosokat igazoló bizottság. Az egész üggyhez ezek után kevés szavunk van. — Itgyha már Gáspár urat is igazolták, akkor nincs többé szükség arra, hogy a többi orvos is alávesse magát a vizsgálatnak. Más szóval: neveltséges, sőt megalázó az érdemes, komoly, intakt orvosokkal színházadit játszani. Ugy fest a dolog, hogy ezt maga az igazoló-bizottság is dterzi, erre vall, hogy tagjai közül dr Horváth Károly, dr Liszt Nándor, dr Winkler Jenő és dr Verzár Frigyes lemondtak megbízatásukról.

Szomjas Lajos államtitkár Debrecenben. A földmivélsügyi kormány megbízásából Szomjas Lajos államtitkár több érdeklődővel bejárja a felszabadult Tiszántúlt, hogy a mezőgazdasági helyreállítás módjait a helyszínen letergyalja. Az államtitkár hétfőn délután érkezett Debrecenbe.

Városi közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága május 1-én délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott Szomjas Gusztáv kormánybiztos főispán elnöke alatt. Az érdeklődés csekély volt: alig volt jelen 40 50 bizottsági tag. A tárgysorozat gyorsan lepergeték. A nemzeti hitelbank r. t. részvényeiből 100 darabot jegyeztek 20.000 korona értékben. A villamos áram árának és a villamos vasuti jegyek árának szabályozására vonatkozó javaslatnál Zelinger Ede kifogásolta, hogy a helyi vasut 360 fillérért kapja a kilowatt áramot, míg a közönség 8 koronát fizet. Aberle Rajmund, a világítási vállalat igazgatója felvilágosításul megjegyzi, hogy az egész világon olcsóbban kapják a nagyfogyasztók az áramot. A régi és új áramár arányban áll. Tervei Tamás dr nem veszi tudomásul a felvilágosítást, mert a fogyasztó közönség rovására tömik a részvényesek zsebéit. Nem fogadja el a javaslatot. A többség elfogadta. Jövahagyták az árverés eredményét 3 városi házra, melynek folytatán a Hadházi-ut 11. sz. házastelket Magyar János 32.000, a Késes-u. 43. sz. telket Pajó Mihály 26.000, a Késes-u. 44. sz. házat pedig a vasés rézbutorgyár vette meg 28.000 koronáért. A többi házra új árverést hirdetnek. Felírnak a kormányhoz, hogy a városi adókra vonatkozó szabályrendeleteket hagyja jóvá és addig is engedje a kávéházi és cukrászdai adót szedni, míg az állam nem veszi át ezen adó kezelését. A közvágóhidon termelt jég árát táblánként 750 fillérben állapították meg helyben átvételre, 9 koronáért házhoz szállítással. A városi bérbirtokok hasznosbérét 25 től 200 százalékig emelték. Eklí József kifogásolta, hogy Hajnal Samu bérlőnek 6000 koronáért adta el a tanács a bérletén leogyott istálló tetéjét, melyből a bérlő 36-40 ezer koronát árult ki. A közgyűlés elrendelte a vizsgálatot. Néhány szabadságolási kérvény elintézése után a közgyűlés véget ért.

A debreceni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy hivatalos órái jövőbbi intézkedésig hétköznapon d. e. 8 órától d. u. 2 óráig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 8 órától déli 12 óráig vannak.

Előkészületek a „Területvédő Liga” fogadtatására. A magyar „Területvédő Liga” május hó folyamán nagy gyűlést tart Debrecenben, melyre a központból 35—40 notabilitás fog érkezni Debrecenbe, akiknek fogadtatására és az ünnepek előkészítésére a keresztény négyeleték bevonásával rendező bizottság alakult. A vendégek elhelyezéséről külön fogadó-bizottság fog gondoskodni. Kívánatos volna, ha összes vendégeink magánházaknál kapnának szállást 1—2 napra. Akik külön szobát tudnak felajánlani, jelentsék Szabó Elek tb. városi tanácsnoknak, a katonai ügyosztály vezetőjének. A városi tanács egy estére átengedte a ligának a városi színházat, elengedte a vigalmi adót

és úgy határozott, hogy a városi páholyt is megváltja. A nagy-gyűlés napján, mely hatalmas tüntetés lesz Magyarország területi épségének megvédése mellett, a város több pontjain sátrakat állítanak fel, a területvédő liga javára gyűjteni fognak a debreceni hölgyek. A rendező-és fogadó-bizottságok vasárnap délelőtt alakultak meg a várnegyeházán tartott értekezleten. A nagy-gyűlés napját legközelebb fogják megállapítani.

Horthy képe a Chikagó Tribüna-ban. Legutóbbi számában az első oldalon közli a Chikagó Tribune Magyarország kormányzójának arcképét, alatta ezen jellemző sorokkal:

„Horthy Miklós tengernagy, Magyarország kormányzója azon nehéz helyzet előtt áll, hogy az újonan szervezett magyar állam bel és külpolitikai nehézségeit leküzdhesse.”

Amerikai magyar lelkes Debrecenben. Az amerikai magyar ref. egyházmegye esperese, Kuthy Zoltán new-yorki lelkes, aki már 23 év óta él az északamerikai Unióban és élő köszála a kintélő magyarságnak, őrzője elszakadt véreink magyarságának. Debrecenbe is ellátogatott magyarországi körútján. Vagyis inkább csak visszatért a kalvinista Rómába, ahonnan az Oceanon túl 23 év óta végzett, apostoli munkájára indult. Kuthy Zoltán vasárnap a Nagytemplom tartott szolgálatot. A templom zsufoltig megtelt előkelő közönséggel, melynek soraiban láttuk az ág. ev. és kath. testvéregyházak számos hívét is. A közének után Kuthy Zoltán mondott megható imát és átadta az amerikai magyarság üzenetét, hogy nem felejtették az óhazát, szeretettel gondolnak vissza rá, segíteni akarnak rajta és vissza akarnak térni szülőföldjükre, ahova hívják vissza sírdombok. A magyar zászló tiszteletéről mondott szavait köbe kellene vésmi! Megtudtuk belőle, hogy az amerikai magyar munkásságon nem tud erőt venni a nemzetköziég. Ahol megbecsülésben részesül a munka és munkás, ott nem terem meg a vörös dudva. Sokan könynyekre fakadnak, mikor hallották és látták buzogni a new-yorki magyar esperes-lelkész szívéből az amerikai magyarok hazaszeretét, mely nem szavakban, tettekben nyilvánul. Az amerikai magyarság sohasem fog belemenyüdni Magyarországot földarabolásába! Az amerikai magyarság üzenetét fellelkesült hallgatóság szívvel-lélekkel énekelte el a Szózatot, amint ez Amerikában is szokás. Kuthy Zoltán esperes-lelkész kedves üzeneteket (leveleket is) hozott Amerikából ott élő, debreceni magyarok rokonainak is. Kuthy a napokban indul vissza Havre francia kikötőből és viszi a magyar nemzet válaszát is az amerikai üzenetre, hogy hazánk feldarabolásába sohasem fogunk belemenyüdni.

A pénzügyigazgatóság és állampénztárak hivatalos munkaideje naponként reggel 8 órától délután 2 óráig tart. Vasárnap és az összes ünnepnapokon a hivatalos munka szünetel. Ha a vasárnap vagy ünnepnap 1-jére vagy 2-ára esik, a fizetések 1 nappal előbb, a nyugdíjak egy nappal később fognak kifizettni. Ha a vasárnap vagy ünnepnap a hónap utolsó napjára esik, az esedékes napidíjak egy nappal előbb fognak kifizettni.

A gazdátársadalom táncmulatsága, amit április 17-én rendezett a Bika dísztermében, a nemzeti hadsereg javára gyönyörű eredménnyel járt. A rendező-bizottság a mai rapon több mint 30 000 koronát adott át a katonai parancsnokságnak, ami a tisztajóvedelemből és feltűzetésekből gyűlt be.

Követésre ajánljuk e szép és nemes példát!

Cukorelosztás. A közellátási hivatal közli, hogy a kereskedők cukorutalványait a hivatalnál átvehetik. Az elszámolási könyvek felhozandók. A közönség a cukrot annál a kereskedőnél kapja meg, akinél előjegyeztette és pedig a „Rendkívüli fogyasztási igazolvány” első szelvényére. A fejadag 15 deka, a cukor fogyasztói ára pedig kilogrammonként 50 kor.

Margit-fürdő állandóan nyitva.

Nyugdíjas katonatisztek és özvegyek figyelmébe. F. év május 1-én a nyugdíjas katonatisztek országos szövetségének helybeli megbízottjánál Straszny Nándor őrnagy lakásán Péterfia 20. előzetes értekezletre gyűltek össze: Jászenczei Jankovich Miklós, hegyközszenitmei Wolff János tábornokok, továbbá nedeczi Nedeczky Ferencz, Balla Jenő ezredesek és dr. Sanerwald János főorvos. Ezen értekezleten főbb vonásokban a következő megállapodásra jutottak: A szövetség további kiegészítése felekezeti és politikai kérdések kizárásával történik. Tekintettel arra, hogy a szövetség alapszabályai szerint, pártolói alapító tiszteletbeli tagok és pártfogók polgári egyének és testületek is lehetnek, ez irányban legmesszebbmenő propagandát fogja kifejteni. Választmánybizottságok megválasztása a következő gyűlésre halasztatnak. A beiratások és felvilágosítások továbbra is nevezett központi megbízott lakásán Péterfia 20. eszközletnek délelőltől 10—12 között.

Mikor szabad a himnuszt játszani. Budapestről jelentik, hogy a belügyminisztérium a közönség tájékoztatására elrendelte, hogy a Hymnuszt ezenül csak megfelelő körök között, ünnepélyes alkalmakkor szabad énekelni, nehogy olyan esetek ismétlődjenek meg pl. kávéházakban vagy más szórakozó helyen, hogy a közönség egyrésze fennállva énekel, a másik része pedig sértőleg még a kalapját is elfelejtette levenni.

A hadbíróóság itélkezett a hadházi bűnpörben. A hadbíróóság pénteken tárgyalta Szathmári István és Juhász József ügyét, akik szintén résztvettek a hadházi rablóátadásban. A tárgyalást Nagy Géza hadbíró százados vezette. A vádlottak a tárgyalás folyamán tagadtak és annak idején tett vallomásaikkal szemben azzal védekeztek, hogy azt a csendőrség pressziója alatt tették. Kihallgatták a másik három tettet is, akik a hadbíróóságnál, a törvényszéken azonos vallomást tettek. A hadbíróóság szombaton 11 órakor hirdette ki ítéletét és Szathmári Istvánt bűnösnek mondta ki rablás bűntetteiben való részességért és ezért 15 évi súlyos börtörré ítélte. A Juhász József ügyét a polgári bírósághoz tette át a hadbíróóság.

Az albérletbe adott legelő. A szombati közgyűlésen Balogh István bizottsági tag kérdést intézett a tanacshoz, hogy szabad-e bérelt legelőt albérletbe adni? Miután a főügyész kijelentette, hogy nem, bejelentette, hogy a „sámsoni dombok” bérlője parcellákban adta albérletbe megszorult embereknek a bérelte egyes részeit, még pedig 4—5 szörbő áron. A közgyűlés elrendelte a vizsgálatot. Ugy tudjuk, hogy a bérlő Kenyeres Károly.

Gabonaprémium. A kormány a gabonaprémium határidejét május 31-ig meghosszabbította. A gazdák a maximális áron felül métermázsánként 100 korona prémiumot kapnak a buza, rozs és kétszeres, 50 koronát a zab métermázsája után.

Szenet kap a mezőgazdasági gépgyár. A kormánybiztos főispán eredményes közbenjárására az országos szénbizottság 1 vagon kovács és 3 vagon kazánszenet utalt a salgótarjáni szénbányából a debreceni mezőgazdasági gépgyár részére, hogy üzemet folytathassa.

Goethe szerint az utazásnak megbecsülhetetlen értéke van: felélel, oktat, tanít, művel. Mi, szegény magyarok, koronánk értéktelensége miatt el vagyunk zárva a nagyvilágtól. Az utazást pótolja dr. Gáspár Ferenc kormánybiztos, a híres orvos író május 5-i és 6-i előadása. Az első napi előadás: *A nő és a gyermek a japáni társadalomban.* — *Drámák az Északi és Déli Sarkon.* — Második nap: *Kalandozás a tengereken vitorlával és gőzzel. Észak-Amerikán végig a Santa-Fé-Californiai vonaton.* A kísértő, eredeti veitelt képek a szellemes előadásokat még közvelembbő teszik. Jegyek a Színházi Figarónál s a Bika portásánál.

Ivánfi Jenő, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja, május 11-én tartja egyetlen klasszikus előadó-estélyét. Jegyek a Színházi Figarónál.

CIRKUSZ Czadag ma tartja megnyitó előadását! Jegyek előre válthatók Bódogh cukrázdában. Kezdeté este 8 órakor.

Nyelvöltögetés Prágából. A budapesti egyetemről bolsevista üzemek miatt kirekesztett zsidó egyetemi hallgatók elhatározták, hogy emlékiratot küldenek a párisi békekonferenciához, melyben kifejtik, hogy magyar kulturáról szó sem lehet, hiszen nekik még azt sem engedték meg, hogy tanulmányaikat befejezhessék. Ez a memorandum is sorakozni fog a magyarországi zsidóság hazatérülését bizonyító okmányokhoz.

Kihágási ítéletek. Groszmann Mór vendéglostin, aki 12 kilo cukrot akart kicsempészni a városból, hogy a környéken láncoljon vele, 15 napi elzárásra és 2000 K pénzbüntetésre, valamint a cukor elkobzására ítélte a rendőrség. A városi tanács helybenhagyta, továbbá a Kaiser Salamonra ár meg nem jelölésért kirótt 300 K pénzbüntetést, viszont a Lustig Regina árkégyezék ki nem függéséért kirótt 150 korona bírságot 300 koronára emelte, Kaszás Józsefné büntetését pedig, akit a rendőrség szalonna árdragításért 60 napi elzárásra és 200 korona pénzbírságra ítél, tekintettel 8 gyermekére és hogy férje katona, 300 koronára mérsékelte.

Öngyilkos Szombaton Böszörményi Sándor, a

a Frohner-szálló egyik félre-eső helyén revolverével szíven lötte magát. Tettének oka eddig még ismeretlen.

Adomány gyorssegély alapunkra. A jógász- és tisztviselőkör 100 koronát küldött gyorssegélyalapunkra, mely most 200 korona.

Sertésorbán elleni oltószérumot sikerült szerezni, 240 db sertésre valót, Horváth András helybeli földbirtokosnak, aki szívességéből hajlandó gazdatisztainak bekerülési árban átengedni Kossuth-u. 44. sz. a. lakásán.

Lesz gáz. A város világítási vállalatának h. igazgatója jelentette a tanácsülésen, hogy már annyi szemet kapott a vállalat, hogy a villamos áramon kívül gázt is tud szolgáltatni este 7 órától 9 ig főzés és fürdés céljaira.

Megvont iparöngedély. A debreceni államrendőrség megzúnta Pataki Zsni iparöngedélyét, akinek a Piac u/cán 30 év óta fennálló hávérmérese volt. Pataki Zsni 1918 augusztusában dr. Freud Jenő ügyvéd által szerződést kötött Schwarz Mórral, aki napi 30 korona bérért az üzletelátvitte és azt tovább vezette, anélkül hogy a rendőrségnek ezt bejelentette volna. — A dolog azonban most kipattant és a rendőrség az engedélyt iparigazolvánnyal való üzérkedés miatt megvonta és az eljárást mindkettőjük ellen megindította.

Vastetőket, mindenféle épület munkát készítő Piros Béla lakatos műhelye Péterfia 32. szám.

Barabás: Utraiduló o'ah család című olajfestménye... Tury Gyula; Családi-kör című képe eladó. Megtekinthetők Antalfy képtárlatán.

Miss Amerikán II. rész csütörtökön az Uraniába. Jegyelövétel májtól kezdve.

Elvállalok cserépkályha átrakását, tisztítását falburkolati munkákat is Krisch Károly, cserépkályha raktáros, Piac-u. 89.

Városunk legmegbízhatóbb és legrégebb molykár elleni megóvó vállalata: Nagy József, szűcs-mester, Szent-Anna-u. 3. sz.

Házi ipari tanfolyam. Csipkeverésből, felsőruha és fehérnemű szabás és varrásból új tanfolyam kezdődik. Dömök Anna polg. isk. kézm. tanítónőnél. Miklós u. 21.

Pezsgős üveget vesz a „Török pezsgőgyár”

Hasznos hajtó befektetés késlekedés nélkül szétosztott vásárolni. Vékony erős fajták beszerezhetők Minály papírkereskedésében Főter 30.

Stengei Károly a debreceni m. kir. állami rendőrség fogásza fogmüterméi Batthyány-u. 16. sz. a. (saját ház) áthelyezte. Fogad d. e. 10—2-ig, d. u. 3—5-ig.

Legrosszabb nyakkendőit is ujja alakítják Péterfia-utca 53 alatt az udvarban balra.

Jegyezzünk a Nemzeti Hitelintézet r. t. részvényéből, mert közgazdasági életünket is keresztyén és nemzeti szellemen kell átalakítani, ha élni akarunk! — Jegyzéseket kiadóhivatalunk is elfogad.

Sehscheiter Ferenc fogászati műterme Piac-utca 11. sz.

Hirdetmény

Miután a románok az összes rokkantakra vonatkozó irattárakat megsemmisítették, azok illetékeinek folyósítása roppant nehézségekbe ütközik. Ezúton hozatik tudomására mindazon rokkant, katonai özvegyek és árváknak, hogy összeírásuk illetékből felbírviszogatuk rövid időn belül fogantositva lesz és netalán elmaradt illetékeik meg fognak fizettetni.

Debreceni katonai körletparancsnokság.

Graziáni tábornok bucsuzása

Budapest, május 3. (Nemzeti St. tel. jel.) Simonyi Semadám Sándor miniszterelnök a budapesti francia misszió vezetőjét Graziáni tábornokot vasárnap délelőltől villásreggelin látta, amelyen jelen voltak Graziáni utóda Henellin tábornok, Rakovszky István Házelnök, Apponyi Albert gróf és Birczy István. A távozó tábornokot a kormány megbízásából gróf Apponyi Albert bucsuztatta el meleg szavak kíséretében.

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

CSOKONAI SZÍNHÁZ:

Kedden, bérletszínhet: „Pillangó főhadnagy” operett.

* Luxenburg grófja operettet ismételte meg a Csokonai színház vasárnap este. A közönség mindvégig gyönyörködött O. Hilberth Janka művészi játékában, ritka szépségű énekében, virággal és tetszésnyilvánításával ünnepelte a primadonnát, aki ma utólszor lépett fel színpadunkon. Most mikor Hilberth Janka a debreceni színházról bucsuzik, — nem tudjuk, hogy ideiglenesen-e vagy végleg, — nem mulaszthatjuk el igaz elismeréssel hódolni egyéniségének és művészetének. — Ime egy művész, akit a mai napok léhasága, minden jó izlést és szemérmét kigunyoló iránya érintetlenül hagyott s ámbár minden fellépésekor a „szerelem” kellett alakítania, mindig oly méltósággal és bájjal tette azt, hogy látáskor nem lealacsonyodtunk, hanem felemelkedtünk s a szerepeket a művész, a művésznőt a szerepei által a szó legnemesebb értelmében megszerettük. Hiába, az igazi szép a köznap határán felül kezdődik! Azon mulik, hogy a szép megszólaltatója, megvalósítója maga felülemelkedik-e egyéniségében az átlagemberen, hogy ma is szép lélek-e? Hilberth Janka bizonyonnyal az. A közönség és a kritika osztatlanul érezte és érzi lényegének varázsát, az előkelő választékosságot, a minden mozdulatában megnyilvánuló eleganciát. Most, mikor a kiváló művész bucsut mond nekünk, édesbussz érzellemmel intünk mi is bucsut neki s fejezzük ki azért a gyönyörűségért, amelyben itt szereplése alatt mindnyájunkat részletezett, igaz és hálás köszönetünket.

Színházi és mozgószínházi irodák jelentése

* Honthy Hanna fellépte. A színház heti műsorát Honthy Hanna legsikerültebb szerepeinek operettjei töltik ki. Az ünnepeit primadonna ugyanis május 10-én utazik a fővárosba, hogy 15-én megkezdje a Fővárosi Orfeumban vendégszereplését. Mondanunk sem kell, hogy az összes Honthy-esték iránt nagy az érdeklődés. A debreceni közönség Honthy Hannát távozása előtt még egyszer látni kívánja parádés szerepeiben.

* Székelyhidy Ferenc és Sz. Marschalkó Rózi egyetlen hangversenye pénteken, május 7-én lesz a Víg-színházban. — Jegyek Mentze sport üzletében és Axmann férfidivat üzletében válthatók.

* Járai Sándor bucsu fellépte. Járai Sándor szintén a Fővárosi Orfeumhoz szerződött. A hamarosan megkezdett bonvivant szombaton bucsuzik a „Vigóvegy” Danillo szerepében.

* Nagy Jenő bucsuja. A debreceni közönség egyik kedvence Nagy Jenő, aki számos kitűnő alakításával tette emlékezetessé működését, ma bucsuzik a közönségtől a „Pillangó főhadnagy” operett őrmester szerepében.

* Henny Porten a legkedveltebb filmdiva főszereplésével kitűnő 4 felvonásos vígjátékot a „Sport lady” (makrancos feleség) mutat be az Arany-Bika mozi, azonkívül egy amerikai kalandor történet három felvonásban a „Péztörő” van műsoron. Előadások 7 és 9 órákor.

* Jack a csoda majom legújabb filmjét a „Jack titka” című egy felvonásos attrakciót nagy elismeréssel nézte a bemutatón az Urania közönsége, még ma és holnap marad az Urania műsorán. Előadások: 5, 7 és 9 órákor.

* Eredeti olasz Kalandor dráma négy felvonásban a „Világváros rejtelmei” (Boma titkai), ez volt tegnap az Apolló szenzációja. A film remeke az olasz kinematografiának. A színelv és technikai kritikák egész sorozata vonult el szemünk előtt. Előadások 7 és 9 órákor.

* Miss Amerikan II. E páratlan sikerű filmnek második részét „Szemlől szembe” csütörtökön, május 6-án mutatja be az Urania. A nagyszerű film, melynek első része trappirozta a közönséget, a második részben még fokozza a hatást. Jegyélvétel máától kezdve az Urania-ban délelőtt 10—12-ig, pénztárnyitás délután 5 órákor.

**KIRÁLY ERNŐ
FEDÁK SÁRI
LEHÁR FERENC**

fényképével kitűnő tartalommal jelent meg a Debreczeni Népszínházi Újság!

SPORT

A DEAC tornaszakosztályának hölgy tagjait értesitem, hogy a tornaórák a Dóczy-intézet tornatermében a mai nappal megkezdődnek a következő rendben: Kiss A. csoport kedden 3—4, csütörtökön 6—7; Tikos M. csoport hétfőn 3—4, csütörtökön 4—5. Kérem a tagokat a gyakorlóórák szorgalmas látogatására. Ifj. Mitrovics Gyula intéző.

A DMTK birkozó traingjeit hétfőn és pénteken, a fűles traingeket kedden és szombaton tartja.

Vasárnapi football-eredmények. Nagyerdei pálya: DVSC—DKASE 3:1 (0:1). Egető-téri pálya: DMTK—DEAC 5:1. A magyar-osztrák válogatott mérkőzés Bécsben 2:2 (2:1) eredménnyel végződött.

URANIA		APOLLO	
Kedd	Szerda	Kedd	Szerda
		Csütörtök	
Jack titka		OLASZ FILM	
Attrakció 4 felvonásban		Világváros rejtelmei	
Jack a csodamajom legújabb filmje		(Róma titkai)	
Előadások 5, 7 és 9-ór.		Kalandor történet 4 felv.	
		Főszereplők:	
		Dolly M. Bruno Kastellani	
		Előadások 7 és 9-ór.	

ARANY BIKA MOZI
Kedd, Szerda — Henny Porten főszereplésével
Sport lady
(Makrancos feleség.) Vigjáték 4 felvonásban
Péztörő. Amerikai kalandor dráma 3 felv.
Előadások 7 és 9 órákor.

Családi ház
Rákóczi-utcán 5 szobás lakás nagy udvar és teljes komforttal vétel esetén beőtözhető lakással eladó DEZSŐ LÁSZLÓ irodája Maróthy-utca 19. szám.

Bélyeggyár és véső-intézet
PAULÓ I.
Batthyányi- 22.

Ha szép akar lenni? Korzó arckrémét és szappant használjon!
PARFÜMÖK prima minőségűek, Pipere szappanok. Mindenféle piperecikkek, kőszerek, irrigátor felszerelések, gumi áruk, GAZDA-ÁGI CZIKKEK, kreolín stb. legelőszobában szerezhetők le a
Korzó Droguerijában Piac-utca 42.

**PARKOK
SIROK
ABLAKOK
ZÖLDSÉG**
A nagyerdei városi kertészetben.
díszítésre alkalmas örökzöld virágos növények
palánták nagy választékban kaphatók

Eladó nagy telkű ház!
Gazdálkodók részére is alkalmas! Két utcára nyulik! Beköltözhető lakás!
Ára 42 ezer korona!
A Homok-utca 108. számú, szerényebb kis ház, átnyulik az Apafy utcára, ott a száma: Apafy-u. 95. szám. Van rajta 3 lakás és pedig utcai egy szoba, konyha, fűskamara. — Udvari egy szoba, konyha, fűskamara és egy udvarra nyíló szoba, fűskamarával. Van össze-en 4 fűskamara, sertésöl 15 drb sertésre, húsfűtő, termő gyümölcsfák, szivattyús kut, lecsatornázott udvar.

A lakásokban villanyvilágítás és villanycsengő!
Az udvarra nyíló egy szoba, fűskamara, sertésöl azonnal, az utcai lakás pedig jövő hónap elsejére át lesz adva a vevőknek beköltözhetőre. E házat az érdeklődőknek készséggel megmutatja az első udvari lakásban lakó Szöllősy Istvánné asszony. Ezen ház felett is a Nagy Lajos adásvételi iroda rendelkezik, ott lehet csak megkötni a vételt, ott kell letenni a foglalót. Iroda VERES U. 9. SZ.

Hirdetmény.

A református egyház nagy bérházához f. évi június 1-ével egy házimester felvétetik. — Vallás, családi állapot igazolandó. Líftek kezelésében jártasok s rokkantak előnyben részesülnek. Az egyház emőkségéhez címzett, sajátkezűleg írott kérvények e hó 15-ig, déli 12—1 óra között személyesen nyújtandók be alólírott gondnoknál. (Egyháztér 17. sz. a.) Debreczen, 1920 május 1.

Báthori Kálmán
gazd. gondnok.

Magolcsay Nagy Mihály
kalaposmester Péterfia-utca 8. sz.
A ref főgimnáziummal szemben.

Elfogad mindennemű férfi és női kalapjavításokat. — Egy tanulóéány kalapvarráshoz fizetéssel felvétetik. — Gyakorlott előnyben részesül.

Tűzifát
minden mennyiségben házhoz szállítok ölenként és aprítva métermázsánként
Polyánszky Orest tüzifakereskedő
Miklós-u. végén, Szoboszlói-utl. és Piac-u. 58.
Kiadja:
MAGYAR. NEMZETI KÖNYV- ÉS LAP-
MÁDÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRS.
E számért fűszerkesztő felelős.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hétköznapokon tíz szóig 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szóig 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűből szedve dupláa számítatik.

- Eladó**
két l. ra való ezüst veretű „Kumet” díszes lőszerszám. Megtekinthető Práhaics szíjgyártónál Batthyányi-utca.
- irógép**
asztalkával, teljesen jó és Wertheimszekrény eladó. Komlóssy, Szent Anna 5.
- Barock**
szalon garnitúra nagy álló tűkörrel eladó. Megtekinthető Somossy László ur áruházában.
- Három**
darab jó karban levő permetezőgépeladó Rákóczy-utca 38.
- Permetező**
eladó. Korponay-utca 7. szám alatt Trn a malom mellett.
- Csépítőmóor**
16 lóerős eladó. Értekezhetni Kubinyi főgépész, Patkógyár.
- 8 holdföld**
a város alatt a vagongyárral szemben a folyó gazdasági évre haszonbérbe vagy felesbe azonnal kiadó. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-u. 17.
- Sóshorszeszes**
kékitős és mindennemű egy decis, másfél decis és kétő decis füvegeket bármily kis és nagy mennyiségben legmagasabb áron veszünk Vegyeszeti laboratorium Zápolya-u. 8. szám.
- 3 hengeres**
Egy jó karban levő gramofon fatöléses, 30 darab lemezzel eladó. Boldogfalva-utca 4. szám
- Eladó**
egy 17 soros vetőgép — Széchenyi-kert Erős Lajos-u. 15.
- Hamisfogakat**
töröttet is veszek. Tamás A. József kir. hg-u. 10.

Értesitem a fizelt megbízóimat, hogy és mindentéle szinre festek. Tisztítok férfi és női ruhákat legkényesebb igényeknek megfelelően 8 nap alatt, gyász vagy sürgős esetekben soron kívül 48 óra alatt kifogástalanul készítem. — Beesés pártfogást kér
Hungária gőzmosó és kelmeifestő vegtisztító vállalat
Debreczen, Péterfia-u. 4. Telefon 399.

Riss Ferencz
női szabó Piac-u. 56 szám. Izléses munkát utányos áron készít.

Blattner József
Csapó-utca 1. sz. Üvegezési és képkeretkészítő vállalat tükrök és ablakok nagy választékban.

FORGÁCS I.
MŰRÁS, Bádogyos-utca.

Koros Sándor
férfi-szabó Váradiban Piac-u. 60. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók

Haszonbérbeadás.

A református egyház a Várad Szabó Miklós-féle 50 holdas tanyás ondódi tagbirtokot folyó évi október 1-től kezdődőleg 6 (hat) egymásután következő évre, **folyó évi május hó 17-ikén, d. e. 9 órákor** tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbe adja. Árverési feltételek alólírott gondnoknál a délelőtt folyamán megtekinthetők.
Debreczen, 1920 május 1.
Báthori Kálmán
g. gondnok.

Most érkezett árúk:
Palugyai borok
Finom likőrök
Vérnarancs
Ecet
Gyanta
Enyv
Kocsikenőcs
Porfesték minden színben
Firniesz valódi
Raffia
Papír spárga
Kékkő
Kénmáj
Kénpor szőlőhöz.
Legoicsóbban kapható
Rontsek Gézanál, Kossuth-utca.